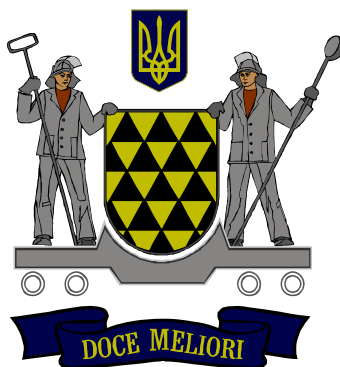

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

ВЧЕНІ ЗАПИСКИ

КАФЕДРИ ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Збірник наукових праць
Випуск 3

Дніпро НМетАУ 2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

ВЧЕНІ ЗАПИСКИ

**КАФЕДРИ
ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

Збірник наукових праць

Випуск 3

Затверджено Вченою Радою НМетАУ
Протокол № 5 від 28.04.2021

Дніпро НМетАУ 2021

*Затверджено Вченою радою Національної Металургійної академії України:
протокол № 5 від 28.04.2021.*

В 90 Вчені записки кафедри документознавства та інформаційної діяльності (КДІД) НМетАУ: зб. наук. праць. Вип. 3 / ред. кол.: О. В. Михайлюк (голова ред. кол.) та ін. – Д.: НМетАУ, 2021. – 180 с.

Досліджено питання документознавства, інформаційної діяльності та керування персоналом підприємства в історико-культурному та соціально-комунікативному контекстах, вивчено роботу архівних, бібліотечних, інформаційних тощо установ. Збірник побудовано на матеріалах роботи кафедр гуманітарного факультету НМетАУ.

Для документознавців-фахівців, викладачів вищих, середніх спеціальних навчальних закладів, аспірантів та студентів-документознавців.

Редакційна колегія:

д-р іст. наук, проф. **О. В. Михайлюк**

(голова редакційної колегії),

канд. тех. наук **О. В. Іващенко**

канд. філол. наук, доц. **К. А. Прокоф'єва**

(заступник голови редакційної колегії, відповідальний секретар),

канд. пед. наук **О. М. Решетілова,**

Рецензенти:

д-р іст. наук, проф. **Є. І. Бородін**

(перший заступник директора

ДРІДУ НАДУ при Президентові України),

д-р філос. н., доц. **О. Є. Висоцька**

(завідувач кафедри філософії

КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» ДОР)

ЗМІСТ

СТАТТІ

- О. П. Лучанінова**
ЧЕТВЕРТИЙ ВИМІР ОСВІТНЬО-ВИХОВНИХ ПАРАДИГМ ВИЩОЇ
ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ6
- Н. Г. Мосюкова**
ПОЛЬСЬКА НАЦІОНАЛЬНА МЕНШИНА КАТЕРИНОСЛАВА
(ДНІПРОПЕТРОВСЬКА) В КОНТЕКСТІ ПОЛІТИКИ КОРЕНІЗАЦІЇ11
- О. М. Решетілова, А. В. Трофимчук**
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПАБЛІК РИЛЕЙШІЗ
В ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ19
- К. А. Прокоф'єва**
СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ ТВОРЧОСТІ О.М. ОСТРОВСЬКОГО-
ДРАМАТУРГА У КОНТЕКСТІ ОПАНУВАННЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ
ДИСЦИПЛІН СТУДЕНТАМИ ФАХУ 029 «ІНФОРМАЦІЙНА,
БІБЛІОТЕЧНА ТА АРХІВНА СПРАВА»
(бакалаврський та магістерський рівні)25
- О. М. Решетілова, О. В. Мішина**
ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ФОРМ
БІБЛІОТЕЧНИХ ПОСЛУГ35
- К. А. Прокоф'єва, Т. Е. Галушко**
ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЖЕРЕЛЬНОЇ БАЗИ З ІСТОРИЧНОЇ
МЕТРОЛОГІЇ НА ТЛІ ПИТАНЬ СУЧАСНОГО
ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА43
- О. М. Решетілова, І. М. Білецька**
ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ ЯК СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
БЕЗПЕКИ48
- А. В. Савич**
ФОРМИРОВАНИЕ И РАЗВИТИЕ ГУМАНИТАРНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ
СТУДЕНТОВ ТЕХНИЧЕСКОГО ВУЗА56
- Г. А. Коцюбовська**
ПРИЄДНУВАЛЬНА ФУНКЦІЯ СПОЛУЧНИКА *АЛЕ*61
- А. М. Жорняк**
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ
У СУСПІЛЬСТВО66

4. Фадель Ч. Четырехмерное образование: Компетенции, необходимые для успеха: [Текст] / Чарльз Фадель, Майя Бялик, Берни Трилинг: пер. с англ. – М., 2018.
5. Філософський енциклопедичний словник: [Текст] / гол ред. В.І. Шинкарук. – К., 2002.
6. Delor J. Learning the Treasure Within. Report to UNESCO of the international Commission on Education for the Twenty-First Century: [Text] / J. Delor. – P., 1996.
7. Diamond J. Collapse: How Societies Choose to Fail or Succeed: [Text] / Jared Diamond. – N.Y., 2005.

УДК 323.15:162.1(477.63)

Н. Г. Мосюкова

(Дніпро)

ПОЛЬСЬКА НАЦІОНАЛЬНА МЕНШИНА КАТЕРИНОСЛАВА (ДНІПРОПЕТРОВСЬКА) В КОНТЕКСТІ ПОЛІТИКИ КОРЕНІЗАЦІЇ

Проаналізовано особливості проведення та наслідки політики коренізації щодо польської національної меншини Катеринослава (Дніпропетровська).

Ключові слова: польська національна меншина, політика коренізації, Катеринослав (Дніпропетровськ), Римо-Католицька Церква.

It was analyzed peculiarities of implementation and consequences of the policy of indigenization of Polish national minority Katerynoslav (Dnipropetrovsk).

Keywords: Polish national minority, indigenization policy, Katerynoslav (Dnipropetrovsk), Roman Catholic Church.

Україна є поліетнічною державою і вивчення історії національних спільнот, які мешкають на її території, завжди є актуальним.

Початок ХХІ сторіччя став досить плідним в плані висвітлення особливостей перебування на українських землях польської національної меншини. Цій темі присвячені дослідження О. Калакури [18], Я. Калакури [19], Л. Гуцало [5], І. Ніколаєва [24], а також ціла низка праць О. Городецького, який вивчав історію польської спільноти Півдня України, в тому числі і Катеринославщини [2-4]. Зміни, що відбувалися в житті країни у зв'язку з проведенням політики коренізації, висвітлено в дослідженнях Л. Якубової [26; 27].

У 1923 році в країні було розпочато проведення політики коренізації. І начебто правильні дії запропонували в постанові ВУЦИК і РНК УСРР, але цей документ був просто «просякнутий» нещирістю і зверхністю до української мови. З одного боку йшлося про те, що «...нерівність культур створилася внаслідок вікового утиску», а з іншого – зазначалося, що російська мова «...є засобом прилучення української культури до високорозвиненої, що має світове значення, – російської культури», знання російської мови для службовців залишалось обов'язковим, наголошувалося на особливому «...політичному і культурному значенні російської мови» [17, с.87, 88] і таке інше.

Постанова містила положення про «...рівноправність мов усіх національностей» і про забезпечення можливості «...кожному громадянину будь-якої національності в зносинах з державними органами користуватися рідною мовою» [17, с. 88]. Для проведення в життя політики коренізації була створена Центральна комісія у справах національних меншостей при ВУЦВК. «За участю Комісії, – пише О. Калакура, – у 1924–1929 рр. розгорнулося виокремлення національних адміністративно – територіальних одиниць, у тому числі польських сільських і селищних рад, було створено польський (Мархлевський) район» [18, с.170].

Політика коренізації, що її проводила радянська влада, по відношенню до поляків також не була щирою, носила виключно корисливий характер і мала своє обґрунтування. Дослідники стверджують, що її причиною було намагання «радянлізувати поляків» [2, с.13; 28], «прилучити їх до соціалістичного будівництва» [26, с.179; 19]. Рідна мова була лише засобом «...комуністичної освіти й втягнення в радянське будівництво» [9, арк. 65зв.], «...національні адміністративно-територіальні одиниці розглядалися перш за все як форма здійснення диктатури пролетаріату» [27, с.14], вони не були територіальними автономіями певного етносу, лише адміністративно-територіальними одиницями з діловодством національними мовами [27, с.16].

Партійні органи опікувалися діяльністю національних меншин для проведення в цьому середовищі комуністичної пропаганди не тільки російською, а і рідною для кожної з них мовою. Так, Катеринославський окружком КП(б)У просив Кайдацький райпартком надати відомості про поляків – членів і кандидатів КП(б)У та членів КСМ (Комуністичний союз

молоді – Н. М.), а також повідомити, скільки осіб з них може добре говорити та робити доповіді польською мовою [12, арк.78]. В зоні діяльності місцевих партійних органів була також організація клубів та національних кутків в них [10, арк.27].

Влада сподівалася, що «радянізовані» поляки допоможуть їй боротися проти Римо-Католицької Церкви і вважала, що «...польські робітники повинні брати участь в роботі ліквідкомів – в тій її частині, яка стосується реєстрації релігійних організацій» [9, арк.85].

Небезпідставно боялися більшовики і патріотизму поляків, які ще за часів Російської імперії «не могли миритися з відчуттям власної залежності» [1]. Про це красномовно свідчать польські повстання XIX сторіччя, опір русифікації, коли «...навіть дітей піддавали покаранням в школах за те, що відмовлялися читати молитви російською мовою» [1]. Слід додати, що поляки «...нерідко брали участь в антибільшовицьких повстаннях в Україні у 1919-1923 роках» [18, с.232]. Треба враховувати, що значна частина патріотично налаштованих поляків виїхала до Польщі, але представників цієї національної меншини більшовики все рівно вважали небезпечними, отже, хотіли «нейтралізувати» їх створенням ілюзії вирішення національного питання.

Для проведення політики коренізації на місцях діяли бюро національних меншин. «При Дніпропетровському окружному партійному комітеті в 1925-1929 роках у ньому працювало 5 співробітників: завідувач бюро, а також 4 завідувачі національних секцій – болгарської, німецької, єврейської та польської» [4, с.33].

За даними перепису населення Дніпропетровська округа посідала 13 місце по Україні за кількістю поляків (всього було 40 округ). Переважна їх більшість мешкала в містах – 6 685 осіб з 7 284 і лише 599 – в селах [20, с.21]. В означеній окрузі польська мова не входила в «п'ятірку» найпоширеніших мов на відміну від української, російської, єврейської, німецької, білоруської [20, с.38]. Більшість поляків, які мешкали в українських містах, користувалися російською мовою (були в ній письменні) – 18 711 осіб, польською – лише 5 380 осіб, тобто майже втричі менше (українською писали ще менше мешканців). Серед «двомовних» поляків-містян більшість склали ті, які користувалися польською та російською мовами [20, с.67]. Отже,

представники цієї національної меншини, що мешкали в містах Дніпропетровської округи, були суттєво зрусифіковані.

В політиці «радянзації» поляків місцева влада «зробила ставку» на робітників і в документах Катеринославського окружкому говорилося про необхідність «...райкомам вкупі з польсекцією проробити питання про можливість організації польсекції при робітничих клубах» [13, арк.6]. Не обходила влада своєю увагою і селян – наголошувала на тому, що на селі «политпросветработа» повинна концентруватися в хатах-читальнях або при польських школах [9, арк.81]. До цільової аудиторії, де більшовики планували проводити пропаганду, входили також жінки – польки, молодь і навіть діти [9, арк.86-88]. В документах округового комітету КП(б)У, вже перейменованого на Дніпропетровський, простежувався такий самий напрямок – «...зосередження обслуговування польських та німецьких робітників міста в одному з клубів та розширення мережі хат-читалень в селах» [11, арк.17].

Не залишала влада без допомоги і польських перебіжчиків, бо для неї вони були цінним «зряддям» в справі пропаганди. В архіві зберігся лист, адресований Катеринославській біржі праці з проханням надати двом з цих осіб (з попереднього місця роботи вони були звільнені через скорочення штатів) працю поза чергою [8, арк.45].

Серед державних службовців Дніпропетровська станом на 1.05.1928 року поляки склали 1,6% [7, арк.287]. Це менше, ніж відсоток цієї меншини серед мешканців міста (за даними перепису населення 1926 року поляки Дніпропетровська склали 1,8% від загальної кількості його населення [25]). Найбільша кількість поляків-службовців працювала у закладах, пов'язаних із лікарняною справою – 51 особа та суспільною безпекою – 47 осіб, а ось установи з обслуговування сільського господарства, промисловості, торгівлі і транспорту, лісництва та деякі інші не користувалися увагою представників означеної національності. В установах, пов'язаних з видавництвом, жодного поляка не було [7, арк.287].

О. Городецький вважає, що у 20-і роки ХХ сторіччя немає підстав сумніватися в тому, що «...радянська влада якось виділяла польське населення серед інших національних меншин Дніпропетровщини і не було у ці роки наявної дискримінації щодо нього» [3, с.76]. Не бачить дослідник і

дискримінації поляків відносно рівня зарплатні [3, с.77]. З цим твердженням можна погодитися, якщо порівнювати рівень зарплатні поляків з означеним показником українців, білорусів, німців, латишів та інших.

Якщо ж порівняти заробітки службовців названих національностей з зарплатнею росіян і євреїв, то висновок О. Городецького «не працює», бо серед росіян і євреїв службовців, які мали середній і високий заробітки, майже вдвічі більше, ніж тих, що отримували низьку зарплатню (серед представників інших національностей відсоток по всіх категоріях заробітків розподілявся приблизно однаково) [7, арк.287].

У світлі політики коренізації місцева влада активно обговорювала необхідність проведення кампанії щодо «...передплати газет на польській мові, особливо серед партійців та КСМ» [13, арк.6], шукала «...помешкання для польбібліотеки при одному з клубів» [13, арк.6]. Це було у 1925 році, а у 1928 році йшлося про надання цій бібліотеці «...приміщення при Центральній бібліотеці, забезпечення її робітником та систематичним поповненням новою літературою» [6, арк.15].

На початку 30-х років ХХ сторіччя на території Дніпропетровської області діяло 5 польських шкіл, велика кількість представників цієї меншини навчалася польською мовою (близько 90% учнів). Це один з найбільших показників серед нацменшин області (більший відсоток учнів, які вчилися рідною мовою, був тільки у греків – 91%) [14, арк.43].

В округовому центрі також були поляки, які висловлювалися за створення польської школи, але це бажання влада використала для боротьби проти Римо-Католицької Церкви (боротьба проти РКЦ, власне, була одним з компонентів проведення політики коренізації, принаймні в її польському варіанті). З цією метою було спровоковано конфлікт між настоятелем костелу М. Вольфом (німцем за походженням) і парафіянами, більшість яких належала до польської національної меншини. Влада створила ситуацію, коли намагання парафіян мати польську школу «...наштовхнулося на цілком зрозумілу діяльність ксьондза по створенню при костелі школи для релігійного навчання. Більшовики “трали” на національних почуттях поляків, щоб “відвернути” їх від Церкви» [23, с.207]. Ця «гра» не просто провокувала конфлікт, вона торкалася глибин польського національного характеру, складовою частиною якого був католицизм, і спонукала робити вибір –

національне чи релігійне є більш важливим. В цьому випадку будь-який вибір був руйнівним для польського національного характеру.

Більшовики «підштовхували» представників цієї національної меншини до відмови від католицького в обмін на польське, а потім знищили не тільки католицьке, а і польське. «Допомогти» відмовлятися повинні були судилища над ксьондзами, які відбувалися в країні у 20-ті роки ХХ сторіччя, а також негативна неправдива інформація про священників, що її публікували радянські газети.

У Дніпропетровську значна кількість поляків працювала на заводі імені Петровського. В Палаці культури при бібліотеці існувало польське відділення, проводилися вечори, бесіди рідною мовою. Влада планувала «посилити роботу» з польським населенням, організувати трудову школу, дитячі садки і т. п. [14, арк.58-59].

Політика коренізації в цілому по Україні мала певні успіхи. Про це звітували у 1925 році, підкреслюючи, що в Україні «...значно зросла мережа хат-читалень, у три рази збільшилася кількість пунктів ліквідації неписьменності, значно збільшилася кількість гуртків» [15, с.107]. Українські дослідники польської національної меншини також фіксують деякі позитивні чинники процесу коренізації, серед них: «...зростання національної свідомості польського населення..., його консолідації» [5], збільшення кількості польських шкіл (від 247 у 1924 році до 381 – у 1931 році) [18, с.209], а також сілрад – від 64 у 1925 році до 164 – у 1931 році [18, с.171].

Попри деякі досягнення, політика коренізації по відношенню до поляків не мала великого успіху. І українські, і польські вчені пишуть про негативне ставлення більшості цієї національної меншини до діяльності більшовиків в аграрному секторі взагалі та до колективізації зокрема [5; 18, с.189-190, 192; 16, с.62; 28; 27, с.16; 24, с.150], про те, що не вдалося зробити поляків «прихильниками комуністичної влади» та значна їх частина «...продовжувала дотримуватися стародавніх національних звичаїв і шанувати класичну польську культуру» [4, с.37], «слабко підлягала советизації» [21, с.212], «...не виявляла зацікавленості у вступі до партії» [18, с.176], що робота з польською молоддю також зазнала фіаско [24, с.151], а «...прийом до комсомолу (в польських селах) нерідко носив примусовий характер» [18, с.181].

Попри те, що влада звітувала про «відмежування католиків-поляків від діяльності ксьондзів на користь Польщі» [9, арк.65], більшість представників цієї національної меншини продовжувала ходити до костелів [4, с.37] (в тому числі і комсомольці [18, с.181]) і навіть гуртувалися «навколо захисту костелу від закриття» [24, с.153].

Безперечно, названі дослідники мають рацію, але вони здебільшого пишуть про західні регіони України з компактним проживанням поляків, про мешканців сіл (в тому числі і на Півдні України). У зрусифікованому промисловому Дніпропетровську «трюки» з коренізацією вкупі з більшовицькою пропагандою мали більше успіхів. Після виїзду на історичну Батьківщину на початку 20-их років ХХ сторіччя значної кількості поляків з протестними щодо більшовиків настроями, чисельність парафіян костелу святого Йосипа суттєво зменшилася (відвідуваність його складала лише 6%) [22, с.30]. Така ситуація склалася через низьку релігійність мешканців міст (у порівнянні з селянами), «...в умовах антирелігійної політики влади багато хто боявся публічно висловлювати свою позицію, а хтось “не встояв” перед більшовицькою пропагандою» [22, с.33].

Не викликали палкої підтримки серед робітників і «...рекомендації окрвиконкомів Півдня України стосовно більш широкого використання польської національної рідної мови на виробництві у зв'язку, – як наголошує О. Городецький, – з їхньою русифікацією» [4, с.36].

Таким чином, у Дніпропетровській окрузі переважна більшість поляків мешкала в містах і саме на робітників більшовики спрямували свою агітаційну діяльність з «національним забарвленням». Не залишалися поза їх увагою також селяни, жінки, діти. Серед заходів місцевої влади Катеринослава (Дніпропетровська) – поширення газет польською мовою, організація клубів та національних кутків в них, польської бібліотеки, польського відділення при бібліотеці Палацу культури заводу імені Петровського, проведення вечорів, бесід польською мовою.

Комуністична влада міста використовувала національний чинник для боротьби проти Римо-Католицької Церкви. Представники польської національної меншини Катеринослава (Дніпропетровська) були суттєво зрусифіковані, що полегшило їх радянізацію.

Бібліографія

1. Болеславский Р. Путь улана. Воспоминания польского офицера (1916-1918): [Електронний ресурс] / Р. Болеславский. – Режим доступу: <https://profilib.net/chtenie/93691/rishard-boleslavskiy-put-ulana-vozpominaniya-pol'skogo-ofitsera-1916-1918-lib.php>.
2. Городецький О.В. Національна політика Радянської держави щодо польського населення Півдня України (1921-1929 рр.): [Текст]: автореф. дис... канд. іст. наук: 07.00.01 / О.В. Городецький. – Д., 2007. – 25 с.
3. Городецький О.В. Польське населення Дніпропетровської округи у 1920-і роки: до питання про етно-соціальний стан: [Текст] / О.В. Городецький // Вісник Дніпроп. ун-ту. Сер.: Історія та археологія. Вип. 10. – Д., 2002. – С. 74-77.
4. Городецький О.В. Радянська націоналізація як складова національної політики КП(б)У щодо польського населення Півдня України: [Текст] / О.В. Городецький // Гуманітарний журнал. – 2012. – №1. – С. 31-37.
5. Гуцало Л.В. Польська національна меншина Волині у 20-30-х рр. ХХ ст.: [Електронний ресурс] / Л.В. Гуцало. – Режим доступу: Nzvdpu_ist_2006_11_84.pdf.
6. Державний архів Дніпропетровської області (далі – ДАДО). Ф. 305. Оп. 1. Спр. 36.
7. ДАДО. Ф. 305. Оп. 1. Спр. 68.
8. ДАДО. Ф. П. 1. Оп. 1. Спр. 1929.
9. ДАДО. Ф. П. 1. Оп. 1. Спр. 1930.
10. ДАДО. Ф. П. 1. Оп. 1 (доп.). Спр. 127.
11. ДАДО. Ф. П. 7. Оп. 1. Спр. 1066.
12. ДАДО. Ф. П. 7. Оп. 4. Спр. 7.
13. ДАДО. Ф. П. 7. Оп. 4. Спр. 8.
14. ДАДО. Ф. П. 19. Оп. 1. Спр. 474.
15. До історії міжнаціональних процесів на Україні (збірник документів): [Текст] // Український історичний журнал. – 1991. – №1. – С. 99-112.
16. До історії міжнаціональних процесів в Україні (30-і роки): [Текст] // Український історичний журнал. – 1993. – №2-3. – С. 58-69.
17. Із постанови ВУЦВК і РНК УСРР «Про заходи забезпечення рівноправності мов і про допомогу розвитку української мови»: [Текст] // Україна в ХХ столітті (1900-2000): зб. док. і матер. – К., 2000. – С. 87-89.
18. Калакура О.Я. Поляки в етнополітичних процесах на землях України у ХХ ст: [Текст] / О.Я. Калакура. – К., 2007.
19. Калакура О.Я. Поляки – сусіди українців і давні жителі на їх етнічних землях: [Електронний ресурс] / О.Я. Калакура. – Режим доступу: archive.nndiuv.org.ua/fulltext.html?id=7.
20. Короткі підсумки перепису населення України 17 грудня 1926 р. Національний та віковий склад, рідна мова та письменність населення: [Текст] // Статистика України. Сер. 1. Демографія. – Х., 1928.

20. Маслак В.І. Долі жінок, репресованих в ході «Польської операції», за архівними матеріалами: [Текст] / В.І. Маслак // Virtus: Scientific Journal. – 2018. – №26. – С. 212-216.
21. Мосюкова Н.Г. Катеринославська (Дніпропетровська) римо-католицька парафія у 20-ті роки ХХ сторіччя: [Текст] / Н.Г. Мосюкова // Старожитності Лукомор'я. – 2021. – №1. – С. 25-33.
22. Мосюкова Н.Г. Священники Катеринославської (Дніпропетровської) римо-католицької парафії (радянський період): [Текст] / Н.Г. Мосюкова // Історія релігій в Україні: науковий щорічник. Вип. 30. – Л., 2020. – С. 202-214.
23. Ніколаєв І.Є. Етнополітичні процеси на Півдні України в період становлення тоталітарної системи в 20-х роках ХХ століття (на прикладі польських національно-культурних об'єднань Миколаївської області): [Текст] / І.Є. Ніколаєв // Музейний вісник. – 2011. – №11/2. – С. 149-154.
24. Перепис населення 1926 р. Національний склад населення УСРР: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Національний_склад_населення_України#Перепис_населення.
25. Якубова Л.Д. Діяльність відділу національних меншин НКВС УСРР (1921-1924): [Текст] / Л.Д. Якубова // Український історичний журнал. – 2006. – №5. – С. 173-186.
26. Якубова Л.Д. Зміст і особливості національних адміністративних територіальних одиниць: [Текст] / Л.Д. Якубова // Бористен. – 2005. – №6-7. – С. 14-16.
27. Dzwonkowski R. Glod i represje wobec ludnosci polskiej na Ukrainie (1932-1933, 1946-1947): [Електронний ресурс] / R. Dzwonkowski. – Режим доступу: www.pan-ol.lublin.pl/wydawnictwa/THist9/Dzwonkowski.pdf.

УДК 007.316:77

О. М. Решетілова, А. В. Трофимчук

(Дніпро)

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПАБЛІК РИЛЕЙШНЗ В ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ

Розглядається роль та місце паблік рилейшнз в інформаційно-комунікаційному просторі, аналізуються аспекти впливу ПР на формування єдиного інформаційного простору.

Ключові слова: інформаційна комунікація, паблік рилейшнз, інформаційно-комунікаційний простір, інформаційне суспільство.

The role and place of public relations in the information and communication space are considered, aspects of the influence of PR on the formation of a single information space are analyzed.

Наукове видання

ВЧЕНІ ЗАПИСКИ

**кафедри документознавства та інформаційної діяльності
(КДІД)**

НМетАУ

Збірник наукових праць

Випуск 3

Підписано до друку 31.05.2021. Формат 60x84 1/16. Папір друк. Друк
плоский.

Облік.-вид. арк. 10,41. Умов. друк. арк. 10,34. Замовлення № 67

Національна металургійна академія України
49005, м. Дніпро, пр. Гагаріна, 4

Кафедра документознавства та інформаційної діяльності НМетАУ